EEN GOED NEST

PHILIP HUFF

EEN GOED NEST

Roman

2026 Prometheus Amsterdam

Dit boek is voor Claire Witteveen

De uitgever heeft getracht alle rechthebbenden te achterhalen.
Aan hen die desondanks menen aanspraak te kunnen maken
op enig recht, wordt verzocht contact op te nemen met
Uitgeverij Prometheus, Herengracht 48, 1015 BN Amsterdam.

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining van (delen van)
deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

© 2026 Philip Huff
Omslagontwerp Jan van Zomeren
Omslagbeeld Claire Witteveen
Foto auteur Daniël Cohen
www.uitgeverijprometheus.nl
ISBN 978 90 446 5988 7

Er zijn allerlei vormen van leegte en volheid
die zingen en niet zingen.
– Robert Hass, *Een verhaal over het lichaam*

Een tragedie zou immers altijd kunnen beginnen met de woorden: 'Er zou helemaal niets gebeurd zijn, wanneer niet...'
(Wanneer hij niet met een stuk van zijn kleding in de machine was geraakt.)
Maar is dat niet een eenzijdige kijk op de tragedie, die haar alleen maar duidelijk laat maken, dat een ontmoeting kan beslissen over ons hele leven?
– Ludwig Wittgenstein, *Losse opmerkingen*

RAYMOND

Ze zijn er allemaal bij
2016

Een appartement op de zevende verdieping van een groot gebouw aan het water. De keuken en zitkamer vormen één ruimte, met een gietvloer en plafondhoge ramen. Je komt de kamer binnen als een dief, een schoonmaker, een schim. In het zitgedeelte staan een bank en twee stoelen om een lage glazen tafel met aluminium poten. Tegen bijna alle muren zijn hoge boekenkasten aangebracht.

De ramen kijken uit op het IJmeer, Schellingwoude, de brug en, aan de andere kant, Durgerdam. De dag is jong, de lucht blauw en leeg, beloftevol. Het water ligt er vredig bij, een diepliggende aak vaart traag voorbij.

Achter je ligt IJburg, een nieuw gedeelte van de stad, buiten de ring, opgespoten in het water. Zandland, met schone, rechte straten. Veel jonge gezinnen en oudere, nog werkende stellen van wie de kinderen het huis uit zijn. 's Ochtends lopen de gebouwen leeg in auto's, trams en bussen die leeglopen in scholen, kantoren, de vele dozen op industrieterreinen.

Overal liggen stapeltjes boeken. Op de lage tafel ligt een boek over Richard Diebenkorn en *Poems 1962-2012*. Aan de enige blinde muur hangen vier schilderijen, portretten van kinderen in olieverf. Een van de twee meisjes is duidelijk jonger dan de rest; de oudste jongen heeft krullen en draagt een bril.

In de hoek staat een piano, erbovenop een opengeslagen boek van Rineke Dijkstra met voorin een handtekening van de fotografe.

Het licht is veranderd, de lucht dichtgetrokken. Alleen aan de horizon kruipt nog een blauwige gloed onder het duistere gordijn door. Er staat muziek op: Kaija Saariaho, cellosuites. In een stoel bij het raam zit een man. Beige broek, wit overhemd, rode trui. Vijfenzestig jaar oud. Hij heeft een hoog voorhoofd, wilde wenkbrauwen, een brede, platte neus en kleine ogen die diep liggen. Grijs dunnend haar dat hij 's ochtends strak achteroverkamt. Een behoorlijke pens. Je beweegt door mensen heen, betreedt hun bewustzijn als kamers. Hij is op de leeftijd dat de wereld duidelijk is, scherp getekend, geen geheimen of verrassingen meer kent.

Zijn naam is Raymond, Ray voor vrienden en familie. Hij bladert door een tijdschrift, een leesbril op de punt van zijn neus. Tegenover hem zit een vrouw, zijn vrouw. Lucia. Ze leest een stapel geprinte papieren.

'Wat een prachtig schip.' Hij houdt het tijdschrift omhoog. 'Zoiets zouden wij ook moeten hebben. Gewoon opstappen, het zeil hijsen en wegwezen. Van Marseille naar Sardinië. Van Sardinië naar Sicilië. En van Sicilië naar Griekenland en vandaar naar Turkije. De kinderen zouden ons niet missen.' Hij klopt op zijn schoot. 'Kom maar, Joyce.'

Maandag moet hij weer naar de Apollolaan. Hij moet vanavond nog een mail tikken over de beslaglegging die ze maandag gaan uitvoeren. Hij moet niet vergeten zijn bloed te laten prikken. Een golf van vermoeidheid spoelt over hem heen. Hij vreest evengoed de dag dat die deining stopt en het water blijft liggen. Dat hij hier zit en zijn telefoon niet meer trilt.

Zijn vrouw legt een hand op de openliggende pagina's, haar

trouwring schittert; de zegelring om haar pink is ovaalvormig en bezet met een blauwe lagensteen. Ze heeft dik grijs haar en lichtblauwe ogen. Dunne lippen. Ze draagt lakschoenen, dunne witte sokken, de scherpe contouren van haar enkels zijn duidelijk zichtbaar. 'En waar wilde je dan heen gaan in Turkije?'

Ray legt het tijdschrift op de armleuning en aait de kat. Hij heeft zin in een sigaar, maar die moet hij dan roken op het balkon. 'Gewoon, naar wat van die plaatsjes daar. Op een Grieks eiland aansturen en dan verder. Hoe heette die baai ook alweer, waar we toen waren? Met de kinderen. En dat mannetje met die slechte tanden en die schipperspet. En dat oude amfitheater.' Hij zoekt naar de naam, maar vindt niets. Hij ziet alleen de lange steiger van de brug voor zich, de weg omhoog; het zeewater dat van boven op de berg in de middagzon op aluminium leek. Sommige dingen herinnert hij zich precies zoals ze waren, maar het meeste was een droom: helder op het moment van beleving, daarna snel vergeten. Maar die wetenschap dringt niet tot hem door, niet echt. Hij is net een achterhoedeatleet die keer op keer zijn eigen kunnen overschat. 'Jezus,' zegt hij. 'Ik vergeet steeds meer.' Hij schudt zijn hoofd en neemt zijn bril af. Op zijn neusbrug staat een rode omgekeerde v. 'En nu blijft het knagen, dat ik het niet weet. Dat vergeet ik dan weer niet.'

'Knidos,' zegt zijn vrouw. 'Maar dat was geen eiland, Ray. En dat mannetje heette Hoppa.'

'Knidos, ja. Precies. De hele dag in de zon zitten, met de boot bezig zijn. Doorvaren naar weet ik veel waar. Levitha. De Dodekanesos. Twintig graden in december. Hier gaat het de hele winter weer regenen.'

'En al die vluchtelingen dan? Heb jij daar zin in? Ik vind dat zó schrijnend.'

'Die blijven daar niet. Die komen hierheen.'

'Nou, ik wilde eigenlijk graag een keer naar Afrika.'

'Karen Blixen, jaja.'

'Anders krijg ik spijt.'

'Boek dan. Spijt is een glazen pot, je bepaalt zelf hoeveel muntjes je erin stopt.'

'Is het wat?' Ray wijst naar het manuscript dat op Lucia's bureau naast haar oude, leren tas ligt, rode krassen in de kantlijn. In zijn hand houdt hij een glas whisky. Hij heeft haar werk nooit helemaal serieus genomen. Omzetcijfers, winstcijfers, ebitda; dat is de meetlat waarlangs hij uiteindelijk alles legt. Hij had de uitgeverij al dertig jaar overeind gehouden: Lucia hoefde zichzelf in slechte jaren alleen maar geen salaris uit te betalen.

Ze kijkt op. Buiten is het donker; het regent. Vier spotjes met goudgeel licht schijnen op de portretten aan de muur.

'Jawel. Het is goed.'

'Wie kwam ermee?'

'Vincent. Ze zat bij hem in een of andere workshop.'

'Aha.'

'Jet is ook enthousiast. Het is een verhaal, het heeft belofte. Zíj heeft belofte. Het duurt nog wel even.'

Ray legt zijn vingers op het bovenste, koele papier. Hij leest de eerste twee regels. 'Wat een naam zeg, voor die man. Moet ik dat begrijpen?'

Hij neemt een slok, maakt de zoete whisky warm in zijn mond voordat hij de drank doorslikt. 'Hoe is het eigenlijk met Jet?'

'Goed.' Lucia legt haar pen neer op het boek. Ze kijkt hem aan. 'Je moet naar de kapper.'

'En hoe gaat het met Julia?'

'Die ligt hopelijk te slapen.'

'Ze moet geen overhaaste stappen nemen, hè? Dat heb je toch wel gezegd?'

'Ja. Natuurlijk heb ik dat gezegd, vanochtend nog. Misschien kun je haar zelf even bellen, deze week.'

'We zien haar volgende week.'

'En toch.'

'Heb je nog wat van hem gehoord?'

'Van wie?'

'Vincent.'

'Ja. Hij mailde zijn vluchtgegevens door.'

'En Paul en Jamie?'

'Ook. Ze zijn erbij, volgende week.'

'Allemaal?'

Hij slikt het woord 'bijna' in. 'Allemaal.'

'Dat is voor het eerst in jaren, met kerst.'

Van even verderop klinken de doffe en scherpe geluiden van opengaande en weer sluitende keukenlades en gebruikt keukengerei. Ray zit in zijn stoel en kijkt naar buiten. Hier zit hij graag, omdat je hoog zit, je kunt goed zien hoe klein het land is en hoe wijd het water, hoe hoog de lucht. Hij denkt vaak aan de vakanties en de reizen met hun kinderen, Frankrijk, de Middellandse Zee, Nieuw-Zeeland, Nova Scotia, Venezuela, Guyana, Suriname. Aan wintersport in Morgins dacht hij zelden; hij hield niet van de bergen.

Hij heeft veel dagen achter zich liggen, dat is duidelijk. Hij heeft veel bereikt, is van ver gekomen, ook dat is duidelijk. Hij heeft altijd de verstandige beslissingen genomen, omdat hij meestal de juiste inschattingen maakte. Nooit was het écht gevaarlijk geweest, of geworden, wat hij had gedaan. Hij dacht nog wel eens aan Anouk. Had hij genoeg risico's genomen, geluisterd naar zijn hart? Een nutteloze vraag. Voor je het wist, was je een vreemde in je eigen leven.

En bij wie kon je dan nog terecht met dat gevoel?

Nee, het leven ging zoals het ging. Die overtuiging hield alles op z'n plek, als een keermuur of boekensteunen. Anders kwam alles naar beneden, viel de hele boel om.

In de verte, achter het beregende glas, kruipen gele en rode lichtbundels over de brug voorbij. En toch, soms voelt hij de momenten uit het verleden die zijn leven hadden veranderd, een—gewenste, bleek later—aardverschuiving waren geweest.

Aan het einde van zijn studie had hij als bijbaantje 's avonds een keer iemand moeten ophalen in Brabant. Hij vertrok laat uit de stad. Het regende toen ook. Er stond een file. De avond daarvoor had hij tot laat gedronken. Zijn oogleden voelden zwaar als natte washanden. Hij probeerde van alles om wakker te blijven: hij zette de radio hard aan, ging vooroverzitten en hield zijn ogen wijd open. Hij sloeg zich op zijn wangen en draaide de ramen omlaag. Maar niets hielp. Aan het einde van de Waalbrug gleed hij weg.

Hij kwam hard tot stilstand tegen een kleine rode sportauto. Hij zette de auto op de busbaan, de persoon volgend die hij had aangereden, en opende het portier voor het donker en de regen. Een lichtbak was kapot. De bumper hing omlaag. Iemand schreeuwde tegen hem.

Maar: hij leefde.

Toen hij later die avond bij Lucia in bed was gekropen, bleek ze nog wakker. Tijdens het vrijen zei hij dat hij met haar wilde trouwen. Vier maanden later trok ze bij hem in; twee jaar later liepen ze op een dinsdagochtend het stadhuis binnen, Lucia met een dikke buik. Nu zijn ze, met een korte onderbreking, alweer bijna vijfendertig jaar bij elkaar. Volgende week gaan ze met de kinderen en schoonkinderen uit eten om dat te vieren. En wellicht zonder Thom. Hij is geen fan van Thom. Die jongen heeft het charisma van een handdoek en de ambitie van een aardappel. Maar het is wel haar leven, ze woont daar nu.

Hij brengt zijn hoofd omlaag en sluit zijn oogleden. Met twee vuisten wrijft hij hard in zijn gesloten ogen.

De lichte aanraking van Lucia's hand op zijn schouder. 'Ray,' zegt ze, 'hoe vaak moet ik nou nog zeggen dat je dat niet moet doen? Het is slecht voor je ogen.'

Sommige van deze dingen zag ik, andere hoorde ik, weer andere kwamen onder mijn vingertoppen tot leven. Ik kan er geen onderscheid meer tussen maken. Dat geeft niet. Wat ik verzin is net zo belangrijk als wat ik weet: het brengt het geziene en het ongeziene bij elkaar.

Hun huwelijksreis met de auto, zijn auto, een tweedehands Spider. 's Morgens vroeg vertrokken ze uit de stad en reden België, Luxemburg en Frankrijk door, langs Lyon, Avignon en Montpellier, zonder veel te stoppen. Die eerste avond sliepen ze in een Logis de France. De volgende dag reden ze Spanje binnen. Het goedkope Spanje van Franco.

Het was een andere wereld, een ander Europa. Een land met een dictator aan de macht, net als al die andere landen: Griekenland, Joegoslavië, Portugal. Voor hun kinderen, kinderen van de democratie en de welvaart, was die tijd voorlopig nog geschiedenis, voor hem ook, maar anders: hij kon het zich tenminste nog herinneren. De jaren zestig en zeventig. Mao. Het Rode Boekje. Krakers. De oliecrises. Hij las alles van Pasolini toen. Hij vond het geweldig. Hij moet het nog eens herlezen.

Ze bleven slapen in kustplaatjes met namen als Sitges, Torredembarra, Calafell. Namen met een melodie, namen die bleven hangen, namen die beelden opriepen: de rode Alfa Romeo, het gemekker van de wind, de voeten van Luus op het dashboard. Het helle licht van de mediterrane zon op de motorkap, blinkend, een laklaag over een herinnering die nooit dof werd.

Twintig jaar later hadden ze dat deel van de tocht nog eens